

Årsberättelse 2020

Förskolenämnden.

Beslutad av Förskolenämnden, den 9 februari 2021, § 21

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	4
2.3 Förväntad utveckling	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	6
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	7
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	8
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	12
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	16
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet.....	19
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	21
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	22
5 Analysunderlag – ekonomi.....	27
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	30
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	33
5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat	33
5.4 Investeringar	34
6. Fem år i sammandrag.....	35
7. Indikatorlista.....	36
8. Bilagor.....	37
Bilaga 1 Utfall barnantal 2020	37

1. Förslag till beslut

Förvaltningen har sammanställt en Årsberättelse för 2020 för Förskolenämnden.

Förskolenämndens och förvaltningens arbete med att fullgöra sitt uppdrag 2020 har pågått under hela året och sammantaget är bedömningen att verksamheterna bedrivs på ett sätt som till stora delar motsvarar uppdragen och utvecklingen av de strategiska områdena, men att insatser behövs för att utveckla och stärka uppdragen inom vissa områden och verksamheter. En god ekonomisk hushållning uppnås genom att Förskolenämnden redovisar ett överskott på 11,7 mnkr.

Förvaltningens förslag till Förskolenämnden

1. Förskolenämnden fastställer årsberättelsen för 2020.
2. Förskolenämnden anhåller hos Programnämnd barn och utbildning att respektive intraprenadenhets driftresultat 2020 justeras mot deras ackumulerade resultat.
3. Årsberättelsen överlämnas till Programnämnd barn och utbildning för vidare hantering

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar.

Förskolenämnden redovisar ett överskott på 11 710 tkr, varav 6 555 tkr är hänförligt till intraprenaderna. Pandemin har inneburit minskade kostnader, både vad gäller personal- och övriga kostnader och verksamheterna har dessutom kompenserats för sina sjuklöner. Det är viktigt att ha med sig dessa faktorer när man tittar på årets resultat. Nämnden exklusive intraprenader redovisar ett överskott på 5 157 tkr.

Sammantaget är bedömningen att våra verksamheter bedrivs på ett sätt som motsvarar våra uppdrag. Förvaltningen har en utmaning i att utveckla och stärka uppdragen inom vissa områden och verksamheter för att dessa ska få en budget i balans.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemi har givetvis påverkat Förskolenämndens verksamheter. Förvaltningen gick upp i ett stabläge som pågick under hela våren och sedan återupptogs när den andra vågen av smitta inföll under hösten.

Förvaltningens kontinuitetsplaner fortsätter att löpa på som innan och planeringen är den samma som under våren. Förskolorna fortsätter att bedriva verksamhet utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och rektor organiserar utifrån sina lokala förutsättningar för att undvika smittspridning.

Förvaltningen har tagit fram rutiner för låg bemanning som beskriver hur verksamheterna ska flagga för personalbrist men också hur de ska samarbeta kring personalöverföringar och eventuella övergångar till att erbjuda barnomsorg enbart till vårdnadshavare med samhällsviktiga funktioner.

Frånvaron bland personal och barn i verksamheterna samlas löpande in och sammatsälls. Striktare rekommendationer för symptom samt en ökad oro i samhället för smittan har inneburit högre frånvarotal än normalt bland både barn och personal under våren och hösten. Några enheter har under hösten varit tvungna att stänga ned verksamheten under en kortare period på grund av stor personalfrånvaro men generellt har verksamheterna, trots tidvis hög frånvaro i personalgruppen, hittat sätt att hålla verksamheten igång. Vårdnadshavarna har tryggats genom kontinuerlig dialog.

Som arbetsgivare är det viktigt att kunna anpassa verksamheterna för att inte ytterligare belasta personalen samt ge de förutsättningar som behövs för att personalen ska kunna ägna sig åt det grunduppdrag som åligger Förvaltningen Förskola och skola.

2.3 Förväntad utveckling

Förvaltningen fortsätter sitt utvecklingsarbete tillsammans med rektorerna med fokus på god utbildning och undervisning enligt förskolans läroplan och en likvärdig förskola.

Prioriterat framåt är att fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och det språkutvecklande arbetet samt att öka kunskapen om hur god kvalitet i förskolan kan mätas på huvudmanna- och enhetsnivå. Fokus ligger även på tillgängliga lärmiljöer, förskollära förutsättningar att bedriva undervisning och en kompetensförsörjning som ska säkra tillgången på arbetskraft.

Den digitala kompetensen och arbetet med digitalisering i undervisningen på förskolorna utvecklas genom fortsatt implementering av handlingsplanen för digitalisering.

Många av förskolans rektorer har nått pensionsålder vilket innebär ett stort antal rektorsbyten i verksamheten. Ett stort antal nya rektorer under en relativt kort tidsperiod påverkar verksamheten både på enhets- och huvudmannanivå genom den omstart ett rektorsbyte ofta innebär för verksamheten.

En osäkerhetsfaktor kopplat till Förskolenämndens verksamheter är de befolkningsprognoser som i slutet av årets presenterades och som visar på en lägre befolkningsutveckling i Örebro jämfört med tidigare prognoser. Hur denna förändrade befolkningsutveckling kommer att inverka på nämndens verksamhet är i nuläget svårt att säga något om men planerade om- och nyetableringar som utgår från den tidigare befolkningsprognosen med högre barnantal kan behöva justeras.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finnas inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	Högre svarsfrekvens i årets brukarundersökning. Implementering av barnkonventionen i förskolorna.	Tillgången på kuratorer i förskolorna. Vårdnadshavarnas upplevelse av delaktighet och inflytande.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	Fokus på undervisning och utbildning i förskolan.	Processer och strukturer vid övergångar från förskola till skola som säkerställer en kontinuitet i barnens utveckling och lärande.
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	Goda resultat i brukarenkäten.	Rutiner för arbetet med kränkande behandling i förskolan.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	Samordningsuppdrag kring arbetsmiljön.	Förbättra dialogen med LFE för att undvika överetablering och ge rektorena goda förutsättningar att ställa om utifrån förändrat barnunderlag.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Förskolenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Förskolenämndens verksamheter bidrar till måluppfyllelse inom målområde 4.1 genom att bland annat arbeta för att öka likvärdigheten inom barnhälsan. Fokus har under året legat på att utveckla en gemensam bild av vilka delar inom barnhälsan som behöver utvecklas och hur den gemensamma Barn- och elevhälsogruppens arbete framåt ska se ut. Fokus har även legat på att stärka likvärdigheten inom barnhälsans dokumentation. Ett större utvecklingsarbete har startats med sikte på att ta fram en långsiktig och övergripande barn- och elevhälsoplan tillsammans med utbildningsledare på Karlstads universitet. Tillgången på kompetenser inom barnhälsan är ett utvecklingsområde där bristen på, bland annat kuratorer, behöver åtgärdas för att säkerställa en likvärdig tillgång på barnhälsans olika kompetenser.

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga kring utbildning och undervisningen bland annat genom att besvara förvaltningens årliga brukarenkät. Svarsfrekvensen i brukarenkäten var högre år 2020 jämfört med föregående år men resultaten visar att vårdnadshavare uppger en lägre nöjdhet på frågor som rör deras upplevelse av delaktighet och inflytande jämfört med andra frågor. Inför nästkommande års enkät ser förvaltningen över möjligheten att utvidga svarsgrupperna till att omfatta vårdnadshavare till barn i fler åldersgrupper. Genom att erbjuda fler vårdnadshavare att årligen besvara brukarenkäten förstärks deras delaktighet och möjlighet att komma till tals. Trots en högre svarsfrekvens i årets enkät behöver andelen svarande fortsatt öka för att resultatet ska vara generaliserbart och ge en så god bild som möjligt av vårdnadshavarnas uppfattningar. Utvecklingsgruppen med inriktning mot systematiskt kvalitetsarbete tittar på vilka insatser som kan göras för att höja svarsfrekvensen.

En processkartläggning av synpunkts- och klagomålshanteringen i verksamheten och förvaltningen har visat att det idag saknas dels tydliga rutiner på verksamheterna som säkerställer att vårdnadshavare informeras om deras möjlighet att lämna synpunkter och klagomål på verksamheten dels gemensamma och välkända processer för att ta emot och hantera inkomna synpunkter och klagomål på både enhets- som förvaltningsnivå. Detta kan antas vara en av orsakerna till de låga resultaten i brukarenkäten sett till vårdnadshavarnas upplevelse av delaktighet och inflytande. Arbetet fortgår med att se över hur synpunkts- och klagomålshanteringen kan utvecklas för att förbättra resultaten inom detta område.

Arbete har under året genomförts med syfte att förbereda och säkerställa förskolornas arbete med barnkonventionen som blev svensk lag den 1 januari 2020. Kompetensen har höjts genom utbildningar i barnrätt för personal och rektorer och mycket arbete har pågått kopplat till implementeringen av barnkonventionen på förskolorna under året.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Genomförda utbildningar i barnkonventionen för personal och rektorer Barnkonventionen har implementerats i förskolorna Startat arbete med att ta fram en långsiktig och övergripande barn- och elevhälsoplan 	<ul style="list-style-type: none"> Öka vårdnadshavarnas upplevelse av delaktighet och inflytande Förtydliga synpunkts- och klagomålshanteringen Tillgången på kuratorer i förskolorna

- Högre svarsfrekvens i årets brukarundersökning

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 1	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2021
Svarsfrekvens brukarundersökningen	57%	51%	58%	Öka
"Jag är nöjd med det inflytande jag har i förskolan", andel	85%	86%	86%	Öka
"Personalen i förskolan är intresserad av mina synpunkter och önskemål", andel	87%	85%	86%	Öka
"På min förskola finns olika forum där jag kan framföra mina åsikter", andel	93%	92%	91%	Öka
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Svarsfrekvensen i brukarenkäten har ökat sedan föregående år. En stor andel av vårdnadshavarna upplever att det finns forum där de kan framföra sina åsikter, men resultatet på denna fråga har sjunkit något de senaste åren. På frågorna som rör upplevelsen av inflytande i verksamheten och huruvida personalen på förskolan är intresserad av vårdnadshavarnas synpunkter och önskemål är andelen nöjda respondenter lägre, dessa frågor behöver prioriteras framöver.				

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

Nämndens åtagande:

- Alla barns rätt till en likvärdig barnhälsa

Ur verksamhetsplan 2020:

Utifrån tidigare kartläggning av barnhälsan har det konstaterats att både tillgången och kvalitén på barnhälsoarbetet inte är likvärdig. Att ha tillgång till en barnhälsa av god kvalitet som motsvarar förskolenheternas behov och bidra till en likvärdig förskola för våra barn.

Uppföljning:

Verksamhetsutvecklare för barn- och elevhälsan har tillsammans med verksamhetschefer genomfört gemensamma träffar för förskolans hälsoteam. Syfte med dessa träffar har varit att arbeta fram en gemensam bild av barnhälsoarbetet och vilka delar av barnhälsan som behöver utvecklas.

Under året har verktyg för utredning gällande barns förutsättningar att tillägna sig undervisningen reviderats tillsammans med Centralt skolstöd som ett led i arbetet med att säkerställa en likvärdig dokumentation inom barnhälsan. Tillgången på kompetenser är idag ett utvecklingsområde där bristen på, bland annat, kuratorer behöver åtgärdas för att säkerställa en likvärdig tillgång på barnhälsans olika kompetenser.

Ett större utvecklingsarbete för att ta fram en långsiktig och övergripande barn- och elevhälsoplan har startats tillsammans med utbildningsledare på Karlstads universitet. Samtidigt fortgår arbetet med att se över hur den gemensamma barn- och elevhälsogruppens arbete kan utvecklas.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

Nämndens åtagande:

- **Vårdnadshavare ges möjlighet till att vara delaktiga kring utbildning och undervisning**

Ur verksamhetsplan 2020:

Förvaltningen har sett en nedåtgående trend beträffande svarsfrekvensen i brukarundersökningen och för att kunna använda underlaget för analys och utvecklingen av verksamheten behöver andelen svarande öka.

Uppföljning:

Förvaltningen har sett en ökad svarsfrekvens i årets brukarundersökning jämfört med föregående år. Brukarenkäten har hittills besvarats av vårdnadshavare till barn som är tre och fem år gamla. Inför nästkommande års enkät ser förvaltningen över möjligheten att utvidga svarsgrupperna till att omfatta vårdnadshavare till barn i fler åldersgrupper. Genom att erbjuda fler vårdnadshavare att besvara brukarenkäten förstärks deras möjlighet att ge sin bild av verksamhetens kvalitet och att vara delaktiga kring utbildningen och undervisningen i förskolan.

En större svarsgrupp innebär dock inte med säkerhet en högre svarsfrekvens och arbetet med att öka andelen svarande fortgår. Utvecklingsgruppen med inriktning mot systematiskt kvalitetsarbete tittar på vad som kan göras för att öka svarsfrekvensen. Frågorna i enkäten har under året setts över och justerats för att vara så lättförståeliga som möjligt.

I brukarenkäten uppger vårdnadshavare att det finns forum där de har möjligheten att lämna synpunkter på verksamheten. Samtidigt visar resultatet att respondenterna i lägre grad instämmer i påståendena att de är nöjda med det inflytande de har i förskolan och att personalen i förskolan är intresserade av deras synpunkter. En processkartläggning av synpunkts- och klagomålshanteringen i verksamheten och förvaltningen har visat att det idag saknas gemensamma och välkända processer för att ta emot och hantera inkomna synpunkter och klagomål på såväl enhets- som förvaltningsnivå. Dessa resultat behöver förvaltningen titta vidare på och diskutera med rektorerna hur upplevelsen av delaktighet och inflytande i förskolan ser ut och kan förbättras.

- **Förbereda och säkerställa förskolornas arbete med barnkonventionen.**

Ur verksamhetsplan 2020:

Barnkonventionen blir svensk lag från och med 1 januari 2020 och där har det under året pågått bland annat workshops och informationsinsatser kopplat till detta. Förvaltningen är representerade i det nätverket som arbetar med mänskliga rättighetsfrågor och med planeringen inför barnkonventionen. Detta arbete behöver dock ytterligare förberedas och säkerställas samt spridas till övrig personal som är verksamma i förskolan.

Uppföljning:

Förvaltningen utgår från kommunstyrelseförvaltningens rapport där ett antal utvecklingsområden har identifierats kopplat till arbetet med FN:s konvention om barnens mänskliga rättigheter. Som ett led i att säkerställa förskolornas arbete med barnkonventionen har det genomförts utbildningar i barnrätt för personal och rektorer. Utbildningarna har ökat personalens kompetens inom området och på förskolorna har barnkonventionen diskuterat och implementerat under året. Nästa steg är att utveckla kompetensen inom barnkonsekvensanalyser och prövningar av barnets bästa för att säkerställa att barns rättigheter finns med vid beslutsfattande i frågor som rör barnen i våra verksamheter och att detta blir en del av ordinarie arbetssätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur- och fritidslivet ska vara tillgängligt för alla

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Förskolenämndens verksamheter uppvisar goda resultat i brukarundersökningen gällande vårdnadshavarnas nöjdhet med förskolan. Lägg därtill goda resultat gällande den upplevda tryggheten i förskolan och en upplevelse av att barnen får det stöd och den hjälp de behöver så uppfattas verksamheten hålla god kvalitet bland vårdnadshavarna.

En utmaning för Förskolenämnden och dess verksamheter är att hitta metoder och nyckeltal för att mäta kvaliteten i förskolan. Detta är inte unikt för Örebro kommun utan är en nationell fråga. Örebro kommun har, som en av tre kommuner, intervjuats i SKRs rapport Öppna jämförelser – Förskola 2020 som för första gången publicerades under året. Rapporten, som bland annat innehåller nyckeltal om förskolan och en sammanställning av hur kommuner runt om i landet arbetar med kvalitet och likvärdighet, syftar till att höja kompetensen inom det systematiska kvalitetsarbetet och förbättra kommuners möjligheter att mäta och jämföra kvalitet i förskolan. Resultaten i de öppna jämförelserna kan vara ett bra underlag i det fortsatta arbetet med att utveckla processer och strukturer som stödjer huvudmannens och enheternas kvalitetsarbete.

Verksamheterna har under året fortsatt arbetat med implementeringen av den reviderade läroplanen som trädde i kraft den 1 juli 2019. Arbetet har lett till ökad samsyn och förståelse för begreppen utbildning och undervisning. Kompetenshöjande, forskningsbaserade, insatser såsom Fundif (Flerstämmig undervisning i förskolan) och SBS (Samverkan för bästa skola) har under året gått i mål. Förvaltningen arbetar med att säkra ett tillvaratagande av erfarenheterna från dessa insatser och planera för vad som blir nästa steg i utvecklingen.

Ett arbete med att se över och analysera hur elevernas skolresultat hänger samman med förskolans verksamhet och undervisning har påbörjats under året. Det numera obligatoriska bedömningsstödet i förskoleklassen blir framöver ett viktigt verktyg vid övergången och återföringen av information mellan förskola och skola. Genom att huvudmannen samlar in och analyserar bedömningsstödet kan de kommunala förskolorna få återkoppling på barnens kunskapsnivå i förskoleklass och koppla det till förskolans arbete enligt deras läroplan och för att uppnå en likvärdig utbildning.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Goda resultat i brukarundersökningen • Fortsatt arbete med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet • Fokus på undervisning och utbildning i förskolan • Genomförd utbildning i O365 	<ul style="list-style-type: none"> • Mäta förskolans kvalitet - metoder för att systematiskt följa upp underlag och analysera förskolornas och förvaltningens arbete. • Processer och strukturer vid övergångar från förskola till skola som säkerställer en kontinuitet i barnens utveckling och lärande.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2021
Personaltäthet, antal barn per årsarbetare inom kommunal förskola.	5,1	5,4	5,3	Behålla
Andel legitimerade förskollärare (årsarbetare), redovisning sker årligen på föregående års nationella siffror.	46%	46%	45%	Behålla
”Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns förskola”, andel.	91%	92%	93%	Behålla
”Mitt barn får det stöd och hjälp som behövs”, andel.	91%	89%	89%	Behålla
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Förvaltningen ser återigen att verksamheterna har goda resultat gällande vårdnadshavarnas nöjdhet med verksamheten samt det stöd och hjälp som deras barn får i förskolan. Antal barn per årsarbetare och andel legitimerade förskollärare har minskat något sedan föregående år.				

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål**KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Nämndens åtagande:

- **I verksamheten råder samsyn kring begreppen utbildning och undervisning.**

Ur verksamhetsplan 2020:

Verksamheterna har under 2019 arbetat med implementeringen av den reviderade läroplanen som trädde i kraft den 1 juli 2019. För att det ska råda samsyn kring de nya begreppen utbildning och undervisning behöver detta arbete fortgå bland annat genom kunskapsbaserade insatser som är forskningsbaserade såsom Fundif (Flerstämmig undervisning i förskolan) och SBS.

Uppföljning:

Arbetet med att implementera förskolans reviderade läroplan har fortsatt även detta år. Fokus har legat på att skapa samsyn kring undervisning och utbildning i förskolan samt hur detta står i relationen till uppdraget att bedriva en trygg och omsorgsfull förskola. Förskolorna har under året givits förutsättningar att utveckla kunskapen om undervisning och utbildning genom forskningsbaserade kunskapsbaserade insatser såsom Fundif (Flerstämmig undervisning i förskolan) och SBS (Samverkan för bästa skola). Inom Fundif ska en slutrapport författas under 2021 som sammanfattar det treåriga projektet. Rapporten kommer att bli en viktig del i förvaltningens och verksamheternas fortsatta arbete kring utbildning och undervisning i förskolan. Samverkan för bästa skola (SBS) hade sin avslutningskonferens under våren. En viktig del i arbetet framåt blir att fortsätta förvalta och implementera lärdomar från deltagandet.

- **Verksamheten har väl fungerande övergångar till förskoleklass och fritidshem.**

Ur verksamhetsplan 2020:

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande.

Uppföljning:

Förvaltningen rekommenderar verksamheterna att använda Skolverkets blanketter för övergångar. Dessa blanketter fångar in barnets intressen, behov av stöd och tankar inför övergången samtidigt som förskolan och vårdnadshavare ges möjlighet att lämna information de tycker är viktig för mottagande skola. Användandet av blanketten ser emellertid olika ut bland förskolorna och flera enheter har valt att modifiera blanketten utifrån egna behov. En del förskolor och förskoleområden har även utarbetat andra blanketter utöver skolverkets blankett.

Övergång och samverkan har varit ett tema på Ledarforum (mötesplats för samtliga rektorer inom förskola och grundskola) under våren vilket resulterade i nya direktiv rörande ansvar för enhetsbesök inför övergångar.

Samarbetet mellan förskola och skola är avgörande för en väl fungerande övergång som stödjer barnets utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Samverkan mellan verksamhetsformerna behöver utvecklas för att trygga båda barn och vårdnadshavare i övergångarna samt skapa kontinuitet i barnens lärande. Förskolans samverkan med fritidshemmet inför övergången har identifierats som ett särskilt utvecklingsområde. Corona har inverkat på arbetet med övergångar och verksamheterna har tvingats tänka om och tänka nytt för att utveckla nya arbetsätt. Exempel på väl fungerande övergångar med nya arbetsmetoder och ett gott samarbete mellan förskola och skola har under hösten spridits inom ramen för Leda för skolutveckling.

Förvaltningens arbetsgrupp med fokus på systematiskt kvalitetsarbete planerar att titta på hur övergångar kan utformas för att i större utsträckning säkra en god progression i barnens utveckling och lärande. Framåt kommer förskoleklassens kartläggningmaterial vara ett värdefullt underlag för förskolorna för att utvärdera såväl arbetet med övergångar som förskolans undervisning.

- **Det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas i alla verksamheter.**

Ur verksamhetsplan 2020:

Enheten för systematiskt kvalitetsarbete har startat ett arbete tillsammans med en utvecklingsgrupp med rektorer för att gemensamt utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, så att det stödjer arbetet både för huvudmannen och enheterna. Detta arbete kommer att fortsätta under året.

Uppföljning:

Arbetsgruppen med fokus på systematiskt kvalitetsarbete har under året fortsatt sitt arbete med att utveckla strukturer för uppföljning, utvärdering och analys för att alla barn ska erbjudas en likvärdig utbildning. Utifrån rektorsgruppens behov har arbetsgruppen fokuserat på att omarbeta förskolans mallar för kvalitetsrapport och arbetsplan så att dessa i högre grad ska stödja såväl huvudman som enheter i det

systematiska kvalitetsarbetet. Genom Teamträffar har gruppens arbete förankrats hos samtliga rektorer och alla har kunnat bidra i det utvecklingsarbete gruppen driver.

Utvecklingsgruppen fortsätter arbetet kommande år med att fortsätta se över och utveckla dokument och mallar som används i verksamheternas kvalitetsarbete. Ett annat identifierat utvecklingsområde handlar om att öka analyskompetensen i organisationens alla nivåer för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet.

Verksamhetscheferna har under hösten tillsammans med ESKA genomfört kvalitetsdialoger med rektorerna utifrån olika läroplansområden. Dialogerna har gett möjlighet till fördjupade analyser och erbjudit förvaltning och verksamhet en arena för att tillsammans diskutera utmaningar och framgångsfaktorer.

Förvaltningens deltagande i samverkan för bästa skola (SBS) avslutades under våren. En viktig del i arbetet framåt blir att fortsätta förvalta och implementera lärdomar som stödjer förvaltningens och enheternas kvalitetsarbete.

- **Handlingsplanen för digitalisering genomförs**

Ur verksamhetsplan 2020:

Under 2019 antog Förskolenämnden en handlingsplan för digitalisering som syftar till att konkretisera och vägleda arbetet med digitaliseringen i kommunens förskolor samt att bryta ner målen i den nationella strategin till önskade resultat och aktiviteter för att säkerställa samsyn, likvärdighet och ökad måluppfyllelse.

Uppföljning:

Arbetet med handlingsplanens aktiviteter har fortsatt under året och förväntas delvis vara uppfyllda till år 2022. Utifrån läget med Covid -19 har en del av aktiviteterna påskyndats för att öka kunskapen om digitala verktyg och system för att exempelvis öka möjligheterna att genomföra digitala möten.

Under hösten har en stor satsning på utbildning i Office 365 genomförts för rektorer samt nyckelpersoner i verksamheterna. Syftet med utbildningen var att erbjuda alla en möjlighet att utveckla sina kunskaper i O365 för att kunna använda nya arbetssätt, arbeta mer effektivt samt dra nytta av nya funktioner i de digitala systemen.

LIKA ledning har genomförts i förskolan. 79 av 117 förskolor har svarat på SKR:s värderingsverktyg LIKA. Det har också genomförts en pilotundersökning med LiKA för lärare i förskolan. Resultatet har bearbetats och analyserats tillsammans med förskolans rektorsgrupp och gett en riktning i arbetet framåt.

Analysen visar att digitala verktyg idag främst används i förskolans administrativa arbete och att fokus framöver ligger på att utveckla användningen av digitala verktyg i genomförande och utvärdering av undervisningen samt att involvera barnen i detta. Andra identifierade utvecklingsområden är användandet av digitala verktyg i det systematiska kvalitetsarbetet samt i arbetet med kommunikation och information gentemot vårdnadshavare.

Träffar med rektorer och huvudlärspridare har genomförts för att tillsammans arbeta med vad uppdragen huvudlärspridare och lärspridare innebär och hur vi kan komma vidare för att skapa en gemensam bild av uppdraget.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utan för arbetsmarknaden

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Förskolenämnden.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Förvaltningen har ett pågående arbete med normer och värden inom förskolan. Den centrala trygghetsgruppen erbjuder stöd till verksamheterna i trygghetsfrågor och säkerställer att trygghetsarbetet inom Örebro kommun håller en god kvalitet och följer gällande bestämmelser i läroplanen och skollagen.

Förvaltningen har i arbetet med normer och värden tillgång till data från brukarenkäten samt från förskolornas kvalitetsplaner och trygghetsplaner. Ytterligare underlag är klagomål, ärenden från Skolinspektionen samt kränkingsärenden som inkommer till förvaltningen. Ett lågt antal inkomna kränkingsärenden i förskolan de senaste åren indikerar ett behov av kunskapshöjande insatser rörande begreppet kränkande behandling och förskolornas skyldigheter inom området.

Resultatet i Örebro kommuns årliga brukarenkät visar att det skett en positiv utveckling inom samtliga områden som berör normer och värden i förhållande till 2019 års resultat. Största positiv utveckling finns i påståendet om barnens möjlighet att få lugn och ro under dagen. Trots en större andel respondenter som instämmer i påståendet är det på denna fråga respondenterna uppger lägst nöjdhet inom område normer och värden.

Det främjande och förebyggande arbetet inom elevhälsan har i en kartläggning uppmärksammats som ett utvecklingsområde. Arbetet med att ta fram en handlingsplan för den gemensamma barn- och elevhälsan avstannade under våren men har under hösten återupptagits, nu i planeringsfas av ett samarbete med Karlstad universitet.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Goda resultat i brukarundersökningen • Samverkan med Karlstad universitet i framtagandet av en långsiktig och övergripande barn- och elevhälsoplan 	<ul style="list-style-type: none"> • Rutiner för arbetet med kränkande behandling i förskolan

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 3	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2021
”Mitt barn känner sig trygg i förskolan”, andel.	97%	96%	97%	Behålla
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Förskolorna uppvisar återigen goda resultat beträffande vårdnadshavarnas upplevelse av barnens trygghet i brukarundersökningen.				

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår från individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

Målet bedöms inte vara relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande insatser och förebyggande arbete

Nämndens åtagande:

- Det främjande och förebyggande arbetet inom barnhälsan ska stärkas

Ur verksamhetsplan 2020:

Barnhälsoarbetet inom förskolan är även det prioriterat utifrån kartläggningen om barn- och elevhälsa som visade på utvecklingsområden inom det främjande och förebyggande arbete. Förskolans hälsoteam uttryckte även att samverkan med andra, både med interna och externa samverkansparter, är ett arbete som behöver utvecklas.

Uppföljning:

Den gemensamma barn- och elevhälsogruppen har under året fortsatt sitt arbete med utveckla ett analysstöd till huvudmannen och för att föreslå vidare utvecklingsområden med syfte att säkerställa en likvärdig barn- och elevhälsa. Arbetet med att ta fram en

handlingsplan för den gemensamma barn- och elevhälsan avstannade under våren på grund av de rådande omständigheterna. Under hösten har ett större utvecklingsarbete börjat ta form för att ta fram en långsiktig och övergripande barn- och elevhälsoplan tillsammans med utbildningsledare på Karlstads universitet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

Nämndens åtagande:

- **Det systematiska trygghetsarbetet ska utvecklas**

Ur verksamhetsplan 2020:

Den centrala trygghetsgruppen har under året arbetat med att skapa ett tydligare syfte för att kunna stödja huvudman och enskilda enheter i deras trygghetsarbete. I denna grupp följs förskolornas trygghetsarbete upp och trygghetsplanerna följs upp för vidare utveckling samt en månatlig uppföljning av inkomna kränkingsärenden. Detta arbete ska ytterligare stärkas och utvecklas under året.

Uppföljning:

Utvecklingsbehov har identifierats i arbetet som rör kränkande behandling i förskolan. I förskolan inkommer få kränkingsärenden i förhållande till grundskolan och ett för litet antal ärenden för att kunna göra en analys av underlaget. En genomgång av kränkingsärenden inom förskolan har påvisat att antalet anmälningar varierar mellan förskolor samt att många av förskolorna inte har några rapporterade kränkingsärenden. Det tyder på ett behov av att öka förståelsen för begreppet kränkande behandling och vilka skyldigheter som åligger varje förskola. Trygghetsgruppen har utifrån detta planerat och genomfört kompetensutveckling för rektorer inom området kränkande behandling under hösten 2020. Vid kompetensutvecklingen beskrevs förskolornas skyldigheter enligt skollagens 6:e kapitel och rektorerna fick möjligheter att diskutera olika exempel på kränkningar inom förskolan samt hur de kan agera i sådana situationer.

Framöver kommer Trygghetsgruppen att arbeta med att justera och utveckla blanketter för anmälan, utredning och slutredovisning av kränkande behandling för att underlätta arbetet med dokumentationen och förbättra möjligheterna att analysera underlaget. Behov finns av att vidare utveckla stödet till förskolor för att stärka respektive förskolas analyser av normer och värden i såväl kvalitetsplan som trygghetsplan.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet**

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt bland annat genom kostnadsfri förskola och anmälningsskyldigheten till socialtjänsten för personal verksamma inom förskolan.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommuns invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens**

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt. Detta beskrivs mer utförligt under målområde 6 och kommunfullmäktigemålet ”*Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter*”.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor**

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdraget inom Förskolenämnden.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt bland annat genom arbetet kopplat till målen i klimatstrategin och det pågående pilotprojektet att minska matsvinnet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka användningen av förnybar energi med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema förhållanden och ett förändrat klimat

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Förskolenämnden.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Arbetsmiljöfrågorna har varit i extra stort fokus under året med anledning av Corona och de påfrestningar och förändringar det har medfört i verksamheten. Det har periodvis varit extra hög arbetsbelastning på grund av personalfrånvaro och även funnits stor oro för smitta. Personalens frånvaro följdes dagligen av rektorerna och förvaltningens krisledningsstab under både vår och höst för att snabbt kunna förändra och samordna bemanningen utifrån förskolornas behov och för att kunna fatta beslut utifrån förvaltningens kontinuitetsplan för att kunna hålla förskolorna öppna.

Medarbetarenkäten undersöker om medarbetare har förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang. Nämndens övergripande resultatet för 2020 visar att trots pandemin upplever medarbetare att det finns goda förutsättningar, i form av motivation, ledarskap och styrning. HME-index bibehålls på 82 som tidigare år. 94 procent av medarbetarna anger att deras arbete känns meningsfullt och att de vet vad som förväntas av dem i deras arbete, samtidigt som det är något lägre andel (72 procent) som ser fram emot att gå till arbetet. Den individuella upplevelsen behöver tas om hand i dialog på arbetsplatsen, likaså kring rektor och medarbetares förväntningar på varandra.

Rektorernas förutsättningar har påverkats under våren, då de förutom att utveckla förskolan behövt ha stort fokus på att upprätthålla verksamheten utifrån eventuellt bortfall bland personal och finnas som nära stöd till medarbetare i den osäkra situationen. Rektorerna har tillsammans med skyddsombud och medarbetare haft stort fokus på riskbedömningar under året, för att säkerställa en god och säker arbetsmiljö genom att bedöma vilka risker som behöver åtgärdas. Medarbetarenkätens frågor om Corona visar att majoriteten av medarbetare anser att hanteringen av Corona har fungerat bra, men det är också en stor andel medarbetare som inte tar ställning. Många medarbetare anger att deras allmänna mående till viss del eller till stor del har påverkats av Corona, vilket visar på vikten av att i dialog skapa hållbara förutsättningar för våra medarbetare att orka på lång sikt. Ett led i att skapa hållbara förutsättningar är att förvaltningen riktat stöd i form av en arbetsmiljösamordnare till enheter med hög sjukfrånvaro.

Med anledning av den demografiska utvecklingen behöver nämnden bidra till att säkra tillgången på arbetskraft, för att klara sitt ansvar för kompetensförsörjning på kort och lång sikt. I rektorsgruppen kommer det inom ett par år hög andel pensionsavgångar, vilket gör att förskolan beviljades flest antal platser till kommunens chefsprogram ”Nyfiken på chefskap” som påbörjades under hösten 20 och avslutas våren 2021.

Ur ekonomiskt perspektiv så är den största utmaningen att förhålla sig till det kommunala uppdraget att tillgodose att alla barn erbjuds en förskoleplacering inom fyra månader. Detta kräver en stor flexibilitet och att verksamheten får ett gott stöd i arbetet med lokalplanering för att lokaler ska nyttjas så optimalt som möjligt och att kommunen inte ska etablera förskolor där barnunderlag inte finns. För att förskolorna ska kunna ha en ekonomi i balans krävs god planering så att personalorganisationen kan anpassas i god tid utifrån förändrat barnunderlag.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Samordningsuppdrag kring arbetsmiljön Påbörjat jämna ut fördelningen med behöriga förskollärare 	Förbättra dialogen med LFE för att undvika överetablering och ge rektorerna goda förutsättningar att ställa om utifrån förändrat barnunderlag.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Nämndernas ramavvikelse, mnkr.	-10,7	3,1	11,7	+/- 0
Andel enheter med HME-värde på minst 78 ¹	76	78	80	Öka
Anställningstrygghetsindex ²	76,1	77,5	73,8	Behålla
Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent ³	32	45	28	Öka
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Förskolenämnden redovisar ett överskott på 11,7 mnkr, exklusive intraprenader redovisar nämnden överskott på 5,2 mnkr. Den stora bidragande orsak till årets överskott är statliga medel för sjuklöner.				

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

Nämndens åtagande:

- Genom ett proaktivt ekonomiarbete skapa förutsättningar för rektorer

Ur verksamhetsplan 2020:

För att rektorerna ska kunna styra och leda sina resurser mer effektivt och sätta en organisation som är flexibel där verksamheten/personalen gör rätt saker krävs det ett proaktivt ekonomiarbete.

Uppföljning:

För att utveckla det proaktiva ekonomiarbetet har utbildningstillfällen erbjudits inför delår 2 och under hösten påbörjades ett arbete med att förenkla den simuleringsmodell som används för att prognostisera vilken helårsbudget verksamheten har att förhålla sig till. Vidare har det jobbat med att ta fram ett planeringsverktyg som ska vara ett stöd för rektorerna vid planering av sin organisation.

¹ Andel enheter/svarsgrupper med HME-värde på minst 78* per mättillfälle,* Riksnitt för kommuner 2016

² Indexet består av nyckeltalen: Andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer, andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer.

³ Andel chefer (B, C) som har 10-30 tillsvidareanställda medarbetare per mätdatum.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska arbeta nämndöverskridande för att nå högsta möjliga resursnytta**

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas**

Förskolenämnden bidrar till utveckling genom arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter**

Förskolenämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet genom att ha plan för vilka åtgärder som behöver vidtas för att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla personal på kort och på lång sikt.

Nämndens åtagande:

- **Tillgången på arbetskraft ska vara säkrad**

Ur verksamhetsplan 2020:

Med anledning av den demografiska utvecklingen behöver nämnden bidra till att säkra tillgången på arbetskraft, för att klara sitt ansvar för kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Nämnden behöver förmedla det behov av kompetens som krävs i verksamheten nu och i framtiden till utbildningsaktörer. Genom att förmedla goda verksamhetsresultat och exempel till omvärlden kan nämnden bidra till att stärka bilden av Örebro kommun som en attraktiv arbetsgivare.

Uppföljning:

För att säkerställa kompetensförsörjningsbehovet på kort och lång sikt, har nämnden under 2019 kartlagt behov och ringat in de kompetenser som innebär störst kompetensförsörjningsutmaningar samt beslutat om åtgärder.

Kartläggningen som ska genomföras årligen blev pausad under våren på grund av Corona men kommer att förnyas under hösten 2020.

- **Alla medarbetare inom skolan ska ha en god arbetsmiljö och de förutsättningar som krävs för det pedagogiska arbetet.**

Ur verksamhetsplan 2020:

Arbetsmiljön har avgörande betydelse för att kunna behålla medarbetare, skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv och även för att kunna attrahera nya medarbetare och därmed säkra kompetensförsörjningen. Arbetsmiljön för medarbetare bidrar till

trygga lärmiljöer för barnen. Arbetsmiljö, arbetstider och arbetsorganisation hänger ihop och behöver därför hanteras som en helhet, vilket lyfts fram i huvudöverenskommelsen HÖK 18 mellan centrala parter (SKR och Lärarförbundet och LR).

Uppföljning:

Under våren beslutades att påbörja en särskild satsning på att sänka sjukfrånvaron inom de förskolor som har högst frånvaro. Satsningen innebär att ge ett verksamhetsnära- och fördjudat arbetsmiljöstöd till rektorer och förskolor som 2019 hade en total sjukfrånvaro som översteg 10%, totalt fem förskolor. Målet är en halvering av sjukfrånvaron för dessa fem förskolor inom tre år och där det kommer genomförs ett flertal insatser;

- Ta tempen på arbetsmiljön på varje apt,
- Analys av sjuktal fyra ggr per år
- Kartläggningssamtal med medarbetare med en hög sjukfrånvaro i syfte att snabbt fånga upp signaler på ohälsa och vid behov sätta in rätt insatser i tid i syfte att förebygga ohälsa/sjukskrivning
- Arbetsmiljökartläggning vid en stigande sjukfrånvaro på förskolenivå=intervjuer med samtlig personal där de får möjlighet att beskriva nuläge och ett önskat läge, därefter rapport, analys med förslag på insatser
- Jobba med "varumärket" attraktiv arbetsplats

Önskade effekter är besparingar i form av minskade kostnader för sjuklöner och vikarier, låg personalomsättning, fokus och tid för verksamhetsutveckling och kärnverksamhet, en ökad måluppfyllelse utifrån läroplanen, stolta ledare och medarbetare som mår bra och vill stanna i verksamheten.

- **Medarbetare ska ha förutsättningar att utveckla sin kompetens, både individuellt och som profession, utifrån verksamhetens behov. Förskolorna ska ha ändamålsenliga organisationer som använder kompetensen på rätt sätt.**

Ur verksamhetsplan 2020:

Kompetens handlar om förmåga och vilja att utföra en uppgift genom att tillämpa kunskaper och färdigheter. Digitalisering och införande av undervisningsbegreppet i läroplanen är exempel på förändringar som ställer krav på förändrade arbetssätt, kollegialt lärande och ny kompetens. Som en följd av kompetensförsörjningsutmaningar bemannar Förskolenämnden verksamheten med ett ökat antal utbildad eller olegitimerad personal, vilket ställer krav på introduktion och intern utbildning. Förskolenämnden behöver säkra att det finns likvärdig tillgång på kompetens i våra skolor och att skolor bemannas och organiseras så att lärare kan fokusera på sitt kärnuppdrag.

Uppföljning:

Riktlinjerna för likvärdig bemanning som infördes under våren 2018 har följts upp inom ramen för intern kontroll 2019. Uppföljningen visade att riktlinjerna tas i beaktande vid nyrekryteringar samt att det finns en oro bland rektorerna för att riktlinjernas utformning ska leda till negativa konsekvenser för den enskilda förskolan och kommunens förutsättningar att behålla förskollärare. Utifrån den relativt korta tid som passerat sedan riktlinjernas införande fastslås samtidigt att det i nuläget är svårt att göra antaganden om riktlinjernas inverkan över personalsammansättningen i förskolorna.

Barnskötarlyftet har under året fortsatt i syfte att höja kompetensen bland barnskötarna.

- **Rektorer har förutsättningar för sina uppdrag och stärks i sitt ledarskap för att driva skolutveckling**

Ur verksamhetsplan 2020:

Utifrån läroplanen har rektor det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektor behöver utifrån detta organisera och leda sina medarbetare på ett sätt som tar till vara på medarbetares kompetens för en ökad kvalitet med utgångspunkt i förskolans syfte och barnens behov. Rektors ledarskap påverkar medarbetares engagemang och barnens utveckling och lärande, för att skapa en likvärdig förskola är rektors individuella utveckling och kollegialt lärande mellan rektorer av stor vikt.

Uppföljning:

Leda för skolutveckling har fortlöpt under våren även om större sammankomster medfört vissa digitala moment. Det ska fortlöpa under hösten och även under hela 2021.

Flera rektorer kommer inom ett par år gå i pension. För att attrahera nya rektorer har flera medarbetare blivit utvalda till att ingå i det kommungemensamma programmet, Nyfiken på chefskap, som ska inledas under hösten 2020.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Årets resultat – ekonomi

Förskolenämndens slutliga budgettram uppgår till 854 586 tkr och den bygger på förskolans resursfördelningsmodell samt anslag för omsorg på obekvämtid och ett anslag för nämnden.

Tilldelningen enligt resursfördelningsmodellen grundar sig på barnantal i förskolan och grundbudgeten baseras på barnantal 2019-10-15

I tabellen nedan framgår hur budgetramen förändrats under året.

Belopp i tkr	
Förskola, resursfördelningsmodell baserat på barnantal 2019-10-15	-815 248
Väster Park, förskola helg, kväll och natt, anslag	-5 926
Kvalitetsförstärkning Vivalla	-3 400
Nämndverksamhet, anslag	-800
Budgettram 2020-01-01	-825 374
Avräkning barnantal kvartal 1	-8 068
Avräkning struktur	-2 461
Nya förskoleavdelningar	-625
Budgettram 2020-04-30	-836 528
Avräkning barnantal kvartal 2	-10 841
Kommunikatör i beredskap	32
Justering nya förskoleavdelningar	125
Lönekompensation	-8 958
Budgettram 2020-08-01	-856 170
Avräkning barnantal kvartal 3	6 672
Justad avräkning barnantal jan-juni (dubbla placeringar)	669
Budgettram 2020-10-01	-848 829
Avräkning barnantal kvartal 4	822
Avräkning struktur	2 067
Lönekompensation	-8 646
Budgettram 2020-12-31	-854 586

Budgetramen har utökats med 29 mnkr under året, dels till följd av ett ökat barnantal under våren, men även på grund av att kompensation för löneökningar.

Förskolenämnden redovisar ett överskott på 11,7 mnkr, exklusive intraprenaderna är nämndens överskott 5,2 mnkr. Trots att årets har präglats av pandemin så har verksamheterna har jobbat intensivt med sin ekonomi för att få en budget i balans, dels för att hämta hem underskott från 2019, dels att anpassa organisationen till följd av årets effektiviseringskrav på 1,8 procent. Den stora bidragande orsak till årets överskott är statliga medel för sjuklöner.

I tabellen nedan framgår nämndens budgetavvikelse på en övergripande nivå.

Förskolenämnd 2020 Belopp i tkr	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Förskola	-612 418	-613 496	-617 752	99%	4 256
Förskola intraprenader	-199 021	-200 333	-206 888	97%	6 555
Förskola obekvämt arbetstid	-5 702	-5 738	-5 988	96%	250
Förvaltningsgemensamt	-21 946	-20 254	-21 156	96%	902
Bemannning	-1 862	-2 291	-2 001	114%	-290
Förskolenämnd	-920	-762	-800	95%	38
Nettokostnad	-841 870	-842 875	-854 586	99%	11 711
Varav intraprenader					6 555
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					5 157

I tabellen nedan framgår avvikelse med hänsyn tagen till tidigare ackumulerat resultat.

Avvikelse inkl. ianspråktagande av ack resultat intraprenader		
Årets avvikelse exkl. intraprenader		5 157
Årets avvikelse intraprenader (dvs nya över- och eller nya underskott)		6 555
Justerad avvikelse		11 711

Nedan visas förändringen av intraprenadernas ackumulerade resultat.

Intraprenader överförda resultat	
Ingående ackumulerat resultat	10 179
Ianspråktagande av ack resultat intraprenader	0
Nya underskott	0
Nya överskott	6 555
Utgående ackumulerat resultat	16 734

Av dessa får endast 14 383 tkr ackumuleras då intraprenadernas överskott annars kommer överstiga 7 procent av deras budgetomslutningar.

Effekter av coronapandemin

För verksamhetsåret så har pandemin inneburit minskade kostnader, både vad gäller personal- och övriga kostnader. Kurser och konferenser har minskat och vikarier har inte alltid behövts eller kunnat tas in via sjukfrånvaro. Verksamheterna har dessutom kompenseras för sina sjuklöner med 18,2 mnkr och höstens kompensation har verksamheten haft svårt att förbruka.

De ekonomiska effekterna av detta på sikt är svåra att säga något, sjukfrånvaron kan komma att öka pga. av den höga arbetsbelastningen. För verksamhetsåret så har pandemin bidragit till att hämta hem verksamhetens effektiviseringskrav på 15,8 mnkr pga. lägre personalkostnader och erhållna statsbidrag.

Den ekonomiska uppföljningen har inte varit helt tillförlitlig då effekter av pandemin har varit svåra att förutse.

Effektivisering

Förutsättningarna inför verksamhetsåret var inom programområdet ett effektiviseringskrav på 2 procent, varav ca. 1/4-del avsåg ett riktat effektiviseringskrav på inköp.

För att värna kärnverksamheten fick förvaltningen i uppdrag att minska de förvaltningsgemensamma kostnaderna med 8 procent. Effekten ut mot verksamhet blev därmed ett generellt effektiviseringsbehov på ca. 1,8 procent.

Minskningen av den förvaltningsgemensamma budgeten har inneburit att det funnits väldigt lite centrala medel för att parera underskott ute i verksamheten. Det fanns inte heller någon planeringsreserv för politiska prioriteringar då denna togs bort inför 2019.

För att möta effektiviseringskravet har verksamheterna jobbat intensivt med sin budget. Eftersom förskolan är en personalintensiv verksamhet och större delen av budgeten går till personalkostnader, och verksamheten inte fått hjälp med hur det riktade effektiviseringskravet på inköp ska hämtas hem, så är det personalorganisationen som verksamheterna jobbar med att anpassa. Coronapandemin har dock bidragit till minskade inköp och att färre kurser och konferenser genomförts.

Att få helårseffekt på personalförändringar är svårt, många åtgärder sker först till hösten i samband med terminsstarten och personal som är övertalig till hösten kommer behöva rekryteras igen till våren då barnantalet åter förväntas öka.

En utmaning som förskolorna haft att förhålla sig till är det kommunala uppdraget att tillgodose att alla barn erbjuds en förskoleplacering inom fyra månader. Denna utmaning innebär att verksamheten ständigt behöver vara på tårna och kartlägga sitt lokalbehov för att ge plats för ca. 600 fler barn på våren.

Uppdraget medför att kommunen bygger många nya förskolor men också att tillfälliga lokaler/avdelningar behöver öppnas upp på våren vilket är resurskrävande och under hösten så finns det en överkapacitet vilket inte är effektivt resursutnyttjande, detta uppdrag regleras inte i den befintliga resursfördelningsmodellen.

En ytterligare aspekt på uppdragets komplexitet är att det finns ett område där kommunen byggt nya förskolor som inte fylls och i samma område beviljas dessutom fristående att etablera sig. Här står verksamheten med dyra uppstartkostnader och inga barn som fyller lokalerna vilket innebär ett stort underskott för den uppstartade förskolan.

Eftersom verksamheterna upplevt det svårt att göra bra prognoser då många osäkerhetsfaktorer spelar in har ett arbete påbörjats med att förtydliga ekonomiarbetet och förenkla den simuleringsmodell som används för att ge verksamheterna en bild av sin ekonomiska ram, inför 2021.

Under 2019 fattade förvaltningen beslut om att införa en bemanningsriktlinje i ett likvärdighetssyfte att sprida förskollärare, denna riktlinje har även fått effekten att jämna ut lönestrukturen på förskolorna då förskolor med hög andel har det kämpigt ekonomiskt.

Verksamhetens nettokostnadsavvikelse har efter förändringarna i resursfördelningsmodellen 2018 nu återhämtat sig till en rimlig nivå. Vad gäller personaltätheten så har den minskat de senaste åren och kommunen ligger lägre än riket och jämförbara kommuner vilket kan antas vara en följd av dyra lokaler samt högre andel utbildad personal.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Förskolenämnd 2020 Belopp i tkr	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Förskola					
Adolfsbergs fsk	-38 787	-39 287	-38 260	103%	-1 027
Fsk Marieberg	-17 328	-16 862	-17 668	95%	806
Leklustans förskola	-14 600	-13 399	-13 260	101%	-139
Mosjö/Eriksbergsgårdens fsk	-9 983	-9 255	-9 341	99%	86
Fsk Ekebergabacken/Heimdäl	-19 128	-19 300	-20 454	94%	1 155
Fsk Almby Södra G	-17 799	-17 978	-17 615	102%	-363
Fsk Näsby Ormesta	-16 391	-16 467	-17 144	96%	677
Tybblelunds förskola	-17 290	-16 688	-17 198	97%	510
Beckasinen/Fiskgjusen	-3	-7 624	-6 200	123%	-1 424
Fsk Eklunda Stallbackeb Fårahe	-17 708	-17 542	-17 864	98%	321
Fsk Äventyr Gåsapig	-16 039	-15 611	-16 528	94%	917
Fsk Tybble Lavend Galaxen	-17 013	-16 809	-17 373	97%	564
Fsk Ekäng Lergök Kryddgård	-20 142	-20 102	-20 567	98%	465
Fsk Gunghästen, Byggklossen, Silvan	-26 084	-26 335	-26 657	99%	323
Fsk. Öster omr 1	-14 755	-15 186	-15 389	99%	203
Förskolor söder	-16 704	-16 916	-16 526	102%	-389
Fsk. Norr omr. 2	-16 680	-15 092	-15 772	96%	680
Fsk. Öster omr. 2	-13 754	-13 655	-13 171	104%	-484
Fsk Glanshammar	-24 057	-23 869	-23 786	100%	-82
Fsk Hattstugan/Oskarstorget/Måsen	-13 056	-13 194	-14 271	92%	1 077
Fsk Rynningeåsen/Mejeriet	-16 040	-16 745	-16 984	99%	238
Förskolor Hovsta norra	-15 487	-14 848	-14 794	100%	-54
Förskola Hovsta södra	-12 608	-13 002	-13 053	100%	51
Förskolor Dylta	-17 989	-17 688	-17 884	99%	196
Förf/Skogsgl	-16 429	-14 711	-14 802	99%	91
Hallong/Musik/Skattk	-14 107	-14 808	-14 946	99%	138
Kastanjeg/Almg	-13 829	-13 468	-13 501	100%	33
Linden/Ökna	-15 516	-13 329	-13 964	95%	635
Förskolor Lundby	-17 538	-17 654	-16 431	107%	-1 223
Förskolan Björk-Haga	-25 418	-24 311	-25 286	96%	975
Försk Blåmesen/Fasanen	-18 065	-18 316	-17 819	103%	-497
Lars Wivallius - förskola	-19 668	-19 757	-19 917	99%	160
Garphyttans fsk	-11 932	-10 774	-10 804	100%	30
Vintrosa fsk	-18 020	-18 457	-18 845	98%	388
Förskolor St.M/Odensbacken	-20 401	-21 021	-21 417	98%	396
Förskolor Asker/Hamp/Kilsmo	-11 355	-12 319	-11 362	108%	-957
Rostastugan/Hasselbackens fsk	-716	-1 120	-900	124%	-220
Förskola totalt	-612 418	-613 496	-617 752	99%	4 256
Förskola intraprenad					
Norby förskolor	-23 837	-28 429	-29 410	97%	982
Förskolor Lillån	-45 632	-43 607	-47 098	93%	3 491
Förskolor Varberga	-51 470	-49 702	-51 231	97%	1 529
Rosta - förskola	-26 877	-27 120	-27 139	100%	19
Förskolor Väster	-51 205	-51 476	-52 010	99%	534
Förskola intraprenad	-199 021	-200 333	-206 888	97%	6 555
Förskola obekvämt arbetstid	-5 702	-5 738	-5 988	96%	250
Förvaltningsgemensamt	-21 946	-20 254	-21 156	96%	902
Bemanning	-1 862	-2 291	-2 001	114%	-290
Förskolenämnd	-920	-762	-800	95%	38
Nettokostnad	-841 870	-842 875	-854 586	99%	11 711
varav intraprenader					6 555
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					5 157

Förskolan exklusive intraprenader redovisar ett överskott på 5 157 tkr. För verksamhetsåret 2020 så har pandemin bidragit till ett ekonomiskt överskott och hjälpt verksamheterna att klara årets effektivisering. Pandemin har inneburit minskade kostnader, både vad gäller personal- och övriga kostnader och verksamheterna har dessutom kompenseras för sina sjuklöner. Det är viktigt att ha med sig dessa faktorer när man tittar på enheternas budgetavvikelse. Vissa enheters redovisade överskott skulle, på grund av minskat barnantal eller för hög personaltäthet, ha varit ett underskott om det varit ett ”normalt” år. Utöver detta har höstens statsbidrag för minskade barngrupper förts om till 2021, då det fanns utrymme samt att erhållna medel avsåg läsåret 20/21, vilket också påverkat budgetavvikelsen på enhetsnivå. En viktig slutsats är att 2020 inte ska användas som jämförelse vid framtida analyser eller resursfördelningar, det skulle ge ett missvisande underlag. Nedan kommenteras de enheter som redovisar underskott.

Adolfsberg redovisar ett underskott på -1 027 tkr. Underskottet beror på minskat barnantal och en kostsam personalstyrka med hög andel förskollärare. Rektorer har under året och inför 2021 arbetat med att minska andelen förskolelärare samt minimera vikarieintag och andra kostnader som kan skäras ned. Adolfsberg har tidigare varit intraprenad men detta ändras från 2020 års bokslut.

Leklustan redovisar ett underskott på -139 tkr. De tappade många barn till hösten och lade då två avdelningar i vila, detta delvis på grund av att barnen gått till annan förskola. Leklustan har en problematik med mycket korttidsfrånvaro bland personalen som ger mer vikariekostnader än de kan bära. Rektor har under året genomfört ett arbete att se över organisation, strukturer och rutiner och har under hösten haft stöttning av HR för att jobba med arbetsmiljön och minska sjukskrivningarna bland personalen.

Almby/Södra Gården redovisar ett underskott på -363 tkr. En av förskolorna har en problematik med höga vikariekostnader. Rektor har under året arbetat aktivt för att förändra arbetssättet och har infört restriktioner att allt vikarieintag måste godkännas av rektor. Under hösten skrevs det in ett barn med omfattande behov av extra stöd, men som inte är berättigad till tilläggsbelopp ur den centrala potten. Detta har krävt en extra resurs som utgör en stor del av underskottet.

Beckasinen/Fiskgjusen redovisar ett underskott på -1 400 tkr. Nyöppnad förskola som haft höga driftskostnader på grund av uppstart samt lägre barnantal än förväntat. Enbart Beckasinen har kunnat öppnats upp och bär därmed kostnaden för full rektorstjänst. Beckasinen har personalkostnader i början av året som var planerat utifrån ett högre barnantal. Barnen kom inte in i den utsträckning som planerat. Omorganisation är genomförd inför 2021.

Söder redovisar ett underskott på -389 tkr. Detta ska inte ses som ett underskott utan beror på omföringen av höstens statsbidrag för mindre barngrupper. Enheten har en budget i balans.

Öster 2 redovisar ett underskott på -484 tkr. Detta på grund av kraftigt försämrat barnantal. Ansvarig rektor under våren uppmärksammade inte detta utan räknade med fulla barngrupper och när det uppdagades så var personalstyrkan redan formad. Översyn av personalorganisationen har gjorts under hösten.

Lundby redovisar ett underskott på -1 224 tkr. Under året har de öppnat en ny avdelning för barn med behov av särskilt stöd. Det är kostsamt och kräver personalresurser vilket Lundby är berättigade till ekonomisk kompensation för och det är förklaringen till större delen av deras underskott. En viss del av underskottet beror emellertid på minskat barnantal och att de under året burit extra personalkostnader för en anställd som av misstag lasats in. De har sett över den situationen och planerar att eventuellt stänga en avdelning.

Blåmesen/Fasanen: redovisar ett underskott på -497 tkr. Detta ska inte ses som ett underskott utan beror på omföringen av höstens statsbidrag för mindre barngrupper. Enheten har en budget i balans.

Rostastugan/Hasselbacken prognostiserar ett underskott på -220 tkr. Tillfälliga förskolor som enbart är öppna under VT.

Asker/Hampetorp/Kilsmo prognostiserar ett underskott på -957 tkr. De har små verksamheter i två hus på betydande avstånd från varandra. Föräldrar med långa restider gör att långa öppettider krävs. Detta är förhållanden som kräver en tät personalorganisation. Dessutom höga vikariekostnader pga. pandemin. Rektor har jobbat med att ställa om personalens tankesätt kring vikarieintag så att enheterna samarbetar mer och viss effekt har uppnåtts. Rektor lyfter att förhållandena gör det svårt att uppnå budget i balans på dessa förskolor.

Förvaltningsgemensamma kostnader finansieras via ramavdrag från resursfördelningsmodellerna och redovisar ett överskott på 902 tkr pga. minskade kurser/konferenser samt att kostnaden för företagshälsovård minskade jämfört med 2019.

Bemanning finansieras via ramavdrag från resursfördelningsmodellerna och redovisar ett underskott på 290 tkr. Enheten har varit extra hårt ansatt under året och har behövt bemanna upp pga. pandemin.

Intraprenaderna inom förskolan gör sammantaget ett överskott på 6 555 tkr, i tabellen ovan framgår deras ackumulerade resultat och där framgår att merparten av intraprenaderna inte kommer få föra med sig årets överskott. Maximalt får en intraprenad endast spara 7 procent av sin budgetomslutning.

Intraprenader Förskolenämnd	Ack. resultat	Budget avvikelse	Förbrukat Ack res.	Nytt underskott	Nytt överskott	Nytt ack. resultat	Maximalt ack. res. 7%
Norby förskolor	1 769	982	0	0	982	2 751	2 059
Förskolor Lillån	1 259	3 491	0	0	3 491	4 750	3 297
Förskolor Varberga	2 105	1 529	0	0	1 529	3 634	3 586
Rosta - förskola	2 038	19	0	0	19	2 057	1 900
Förskolor Väster	3 008	534	0	0	534	3 542	3 641
Summa intraprenader Förskolenämnd	10 179	6 555	0	0	6 555	16 734	14 482

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Förskolenämnd Bruttoredovisning - kostnader/intäkter Belopp i tkr	Boklut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Kostnader					
Kapitalkostnader/inköp inventarier	-19 090	-18 399	-20 077	92%	1 679
Personalkostnader	-777 452	-790 384	-797 697	99%	7 313
Lokalhyror	-463	-482	-466	104%	-17
Entreprenad/fastighetskostnader m.m.	-64 717	-65 478	-68 471	96%	2 993
Övriga kostnader	-20 281	-17 657	-19 457	91%	1 800
Summa kostnader	-882 003	-892 400	-906 168	98%	13 768
Summa intäkter	40 133	49 524	51 582	96%	-2 057
Nettokostnad	-841 870	-842 876	-854 586	99%	11 710
Varav intraprenader					6 555
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					5 156

Personalkostnaderna ökar jämfört med 2019 men förändringen kan delvis förklaras av löneökningar på ca. 20 mnkr, så om man bortser från det så har verksamheten anpassat sig utifrån ett minskat barnantal under hösten samt årets effektivisering.

På intäktssidan så är den stora förändringen hänförligt till kompensationen för sjuklöner på 18,2 mnkr. För att motverka dessa och inte göra för stort överskott har höstens erhållna statsbidrag för mindre barngrupper avseende läsåret 20/21 flyttats med till våren 2021.

5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat

Förskolenämnd Bruttoredovisning - verksamhet Belopp i tkr	Boklut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Politisk verksamhet	-920	-762	-800	95%	38
Pedagogisk verksamhet	-840 950	-842 114	-853 786	99%	11 672
Förskola	-840 950	-842 114	-853 786	99%	11 672
Nettokostnad	-841 870	-842 876	-854 586	99%	11 710
Varav intraprenader					6 555
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					5 156

5.4 Investeringar

Förskolenämnd 2020 Belopp i tkr	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Förskola					
Fsk Marieberg	27	0	0	0%	0
Leklustans förskola	0	-40	-70	57%	30
Mosjö/Eriksbergsgårdens fsk	-24	0	0	0%	0
Fsk Ekebergabacken/Heimdal	-114	0	0	0%	0
Fsk Almby Södra G	0	-157	-185	85%	28
Fsk Näsby Ormesta	-114	0	0	0%	0
Tybblelunds förskola	-252	-25	-35	71%	10
Beckasinen/Fiskgjusen	0	-963	-990	97%	27
Fsk Eklunda Stallbackeb Fårahe	-54	0	0	0%	0
Fsk Äventyr Gåsapig	-58	-58	-100	58%	42
Fsk Tybble Lavend Galaxen	0	0	0	0%	0
Fsk Ekäng Lergök Kryddgård	0	0	0	0%	0
Fsk Gunghästen, Byggklossen, Silvan	-533	0	0	0%	0
Fsk. Öster omr 1	-39	0	0	0%	0
Förskolor söder	-156	0	0	0%	0
Fsk. Norr omr. 2	-117	2	0	0%	2
Fsk. Öster omr. 2	0	-48	-125	38%	77
Fsk Glanshammar	0	0	0	0%	0
Fsk Hattstugan/Oskarstorget/Måsen	-113	0	-360	0%	360
Fsk Rynningeåsen/Mejeriet	-55	-27	-30	90%	3
Förskolor Hovsta norra	0	-20	-75	26%	55
Förskola Hovsta södra	0	0	-75	0%	75
Förskolor Dylta	-76	0	0	0%	0
Förf/Skogsgl	-76	0	0	0%	0
Hallong/Musik/Skattk	-39	-137	-160	85%	23
Kastanjeg/Almg	-87	-62	-200	31%	138
Linden/Ökna	-67	0	0	0%	0
Förskolor Lundby	-14	-221	-552	40%	331
Förskolan Björk-Haga	-250	-54	-143	38%	89
Försk Blåmesen/Fasanen	-115	-287	-300	96%	13
Lars Wivallius - förskola	-16	0	0	0%	0
Garphyttans fsk	0	0	0	0%	0
Vintrosa fsk	-138	-112	-127	88%	15
Förskolor St.M/Odensbacken	-428	-334	-720	46%	386
Förskolor Asker/Hamp/Kilsmo	-100	-58	-125	46%	67
Rostastugan/Hasselbackens fsk	0	0	0	0%	0
Förskola totalt	-3 009	-2 599	-4 372	59%	1 773
Förskola intraprenad					
Adolfsbergs fsk	0	0	0	0%	0
Norrby förskolor	0	-623	-700	89%	77
Förskolor Lillån	-697	0	-60	0%	60
Förskolor Varberga	0	0	0	0%	0
Rosta - förskola	-14	0	0	0%	0
Förskolor Väster	-26	0	-100	0%	100
Förskola intraprenad	-738	-623	-860	72%	237
Totalt	-3 747	-3 222	-5 232	62%	2 010

Investeringar på driftsnämnds nivå avser enbart inventarieinvesteringar. Alla enheter får meddela önskemål om investeringsmedel och kommentera behovet. En investering är förenad med kostnader i form av avskrivning samt internränta på bundet kapital och denna kostnad måste rymmas inom enhetens tilldelade budgetram.

Totalt sett har Förskolenämnden ett investeringsutrymme på 5 232 tkr. Av dessa medel har 3 222 tkr använts.

6. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Folkmängd Örebro kommun 1-15 år	26 129	26 713	27 402	28 057	28 290
-varav 1-5 år	9 372	9 367	9 416	9 477	9 302
-varav 6-15 år	16 757	17 346	17 986	18 580	18 988
Antal barn i kommunal förskola	7 101	7 136	7 145	7 198	7 118
- flickor	3 394	3 424	3 414	3 403	3 431
- pojkar	3 707	3 712	3 731	3 795	3 687
Antal barn i fristående förskola	1 119	1 120	1 096	1 073	1 032
- flickor	555	557	506	509	504
- pojkar	564	563	590	564	528
Antal barn i fristående pedagogisk omsorg	26	30	28	45	49
- flickor	15	14	14	27	32
- pojkar	11	16	14	18	17
Gruppstorlekar	15,6	15,9	16	16,3	12,4
Sjukfrånvaro i % av arbetstid	8,6	9,0	8,1	7,1	9,0
- kvinnor	8,8	9,2	8,2	7,2	9,1
- män	4,4	4,7	4,8	4,8	8,3
Antal intraprenader	7	7	6	6	5
Säkerställa att mätning av andel matsvinn sker	73 % mäter	86 % mäter	62 % mäter	61 % mäter	68 % mäter
Andel inköpta ekologiska livsmedel	63,3	68	71,3	72,4	72,8
Minskad köttanvändning i förskolan, Co2/kg mat	1,79	1,78	1,57	1,48	1,45

7. Indikatorlista

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Personaltäthet, antal barn per årsarbetare inom kommunal förskola.	5,1	5,4	5,3	Behålla
Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns förskola, andel.	91	92	93	Behålla
Mitt barn får det stöd och hjälp som behövs, andel.	91	89	89	Behålla
Andel heltidstjänster med förskollärlärolegitimation, redovisning sker årligen på föregående års nationella siffror.	46	46	45	Behålla
Mitt barn känner sig trygg i förskolan, procent.	97	96	97	Behålla
Nämndernas ramavvikelse, mnkr.	-10,7	3,1	11,7	+/- 0
Andel enheter med HME-värde på minst 78 ⁴	76	78	80	Öka
Anställningstrygghetsindex ⁵	72,2	73,0	73,8	Behålla
Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent ⁶	32	45	28	Öka

⁴ Andel enheter/svarsgrupper med HME-värde på minst 78* per mättillfälle,* Rikssnitt för kommuner 2016

⁵ Indexet består av nyckeltalen: Andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer, andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer.

⁶ Andel chefer (B, C) som har 10-30 tillsvidareanställda medarbetare per mätdatum.

8. Bilagor

Bilaga 1 Utfall barnantal 2020

Förskolenämnd Barnantal 2020	Utfall antal barn										
	19-10-15	20-01-15	20-02-15	20-03-15	20-04-15	20-05-15	20-06-15	20-09-15	20-10-15	20-11-15	20-12-15
Förskola											
Fsk Marieberg	168	168	168	167	170	170	161	157	161	162	162
Leklustans förskola	126	124	131	132	132	134	131	111	110	111	111
Mosjö/Eniksbergsgårdens fsk	82	91	93	94	96	97	88	80	81	81	81
Fsk Ekebergabacken/Heimdal	186	187	187	187	186	187	181	182	183	183	183
Fsk Almby Södra G	162	162	163	164	164	164	155	159	157	159	156
Fsk Näsby Ormesta	157	158	161	162	164	164	158	152	152	152	153
Tybblelunds förskola	156	164	165	168	170	171	164	141	141	143	146
Beckasinen/Fiskgusen	0	26	45	52	61	60	58	51	52	53	55
Fsk Eklunda Stallbackeb Fårahe	151	168	175	179	179	179	169	149	147	149	152
Fsk Äventyr Gasapig	138	148	155	154	155	157	155	137	136	138	136
Fsk Tybble Lavend Galaxen	155	165	167	169	168	171	167	150	151	150	150
Fsk Ekäng Lergök Kryddgård	186	190	188	189	190	192	183	187	188	187	187
Fsk Gunghästen, Byggklossen, Silva	228	228	238	242	243	244	233	235	237	239	242
Fsk Öster omr 1	140	140	140	141	143	146	139	140	140	138	138
Förskolor söder	149	153	153	157	159	156	145	144	145	146	144
Fsk. Norr omr. 2	142	145	143	143	146	146	138	137	138	141	141
Fsk. Öster omr. 2	116	118	120	121	122	122	118	105	110	113	110
Fsk Glanshammar	208	221	223	231	229	229	218	203	208	208	208
Fsk Hattstugan/Oskarstorget/Måsen	121	127	127	129	133	130	127	125	128	127	126
Fsk Rynningeåsen/Mejeriet	153	153	153	153	155	156	154	152	150	150	149
Förskolor Hovsta norra	137	149	152	155	158	156	142	112	115	118	120
Förskola Hovsta södra	119	122	124	125	124	124	116	118	119	120	121
Förskolor Dylta	157	163	164	164	165	166	157	157	161	164	164
Förf/Skogsgl	123	125	130	132	128	130	122	118	121	122	122
Hallong/Musik/Skattk	116	131	133	134	137	139	135	106	106	109	119
Kastanjeg/Almg	108	116	116	116	118	115	110	102	109	113	114
Linden/Ökna	126	125	127	126	124	121	108	113	112	111	108
Förskolor Lundby	148	150	154	159	160	162	155	142	143	148	148
Förskolan Björk-Haga	232	239	257	257	253	253	237	218	219	221	219
Försk Blåmesen/Fasanen	169	173	175	175	176	177	165	144	147	154	152
Lars Wivallius - förskola	169	179	186	187	188	185	180	170	176	173	168
Garphyttans fsk	104	109	110	111	111	111	100	84	86	89	88
Vintrosa fsk	163	171	175	175	177	176	167	170	174	176	176
Förskolor StM/Odensbacken	185	199	206	212	211	211	198	174	178	180	182
Förskolor Asker/Hamp/Kilsmo	97	103	107	109	109	108	103	92	93	94	96
Hasselbacken/Rostastugan	0	0	9	14	23	24	20	0	0	0	0
Förskola totalt	5 077	5 290	5 420	5 485	5 527	5 533	5 257	4 917	4 974	5 022	5 027
Adolfsbergs fsk	347	362	367	371	374	376	356	330	332	336	340
Norrby förskolor	226	235	257	265	275	277	267	250	255	257	256
Lillån	378	397	402	409	413	417	402	378	384	384	385
Varberga	448	469	470	477	476	475	461	449	460	459	462
Rosta förskolor	254	256	255	257	258	257	241	237	242	245	244
Förskolor Väster	472	473	473	473	473	473	466	464	471	469	470
Förskola intraprenad	2 125	2 192	2 224	2 252	2 269	2 275	2 193	2 108	2 144	2 150	2 157
TOTALT	7 202	7 482	7 644	7 737	7 796	7 808	7 450	7 025	7 118	7 172	7 184

